

Wszystkie wycieczki odbędą się w środę (13 września), w czasie pomiędzy obiadem a koncertem w Narodowym Forum Muzyki. Zapisu na wycieczki dokonuje się w elektronicznym systemie rejestracji uczestników (od 1 marca). Do momentu zamknięcia rejestracji (31 maja) można dokonywać zmian w systemie. Należy wybrać dwie wycieczki z listy (pierwsza i druga preferencja) ze względu na to, że liczba osób, które mogą równocześnie zwiedzać poszczególne obiekty jest ograniczona. Poniżej znajduje się krótki opis proponowanych wycieczek wraz z głównymi atrakcjami turystycznymi.

Miejscem zbiórki jest parking między budynkiem C-13 a stacją kolei linowej „Polinka”

(<http://pwr.edu.pl/uczelnia/mapa-kampusu>), skąd uczestnicy zostaną przewiezieni na miejsca spotkań z przewodnikami autokarami (nie dotyczy wycieczki do Hydropolis i Rejsu statkiem). Wycieczki zakończą się co najmniej godzinę przed koncertem. Wyjątek stanowi wycieczka po Narodowym Forum Muzyki, która odbędzie się bezpośrednio przed koncertem (czas trwania 1,5 h; początek o godz. 17), a uczestnicy będą musieli dotrzeć do Forum we własnym zakresie. W przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych program pieszych wycieczek może ulec zmianie.

Lista wycieczek:

- Afrykarium/ZOO
- Hydropolis – centrum wiedzy o wodzie
- Narodowe Forum Muzyki
- Kolejkowo (polecana dla rodziców z dziećmi)
- Muzeum Historyczne Pałac Królewski
- Centrum Historii Zajezdnia – „Wrocław 1945-2016”
- Panorama Raławicka i Stare Miasto
- Muzeum Narodowe i Ostrów Tumski
- Okolice Hali Stulecia: Pawilon Czterech Kopuł i Ogród Japoński
- Rejs po Odrze i zwiedzanie Starego Miasta
- Ossolineum – Wrocław Europejską Stolicą Kultury
- Piesza wycieczka tematyczna - Festung Breslau
- Piesza wycieczka tematyczna - Stare Miasto
- Piesza wycieczka tematyczna - Śladami Wrocławskich Noblistów
- Piesza wycieczka tematyczna - Wrocław Miastem Czterech Kultur

Afrykarium/ZOO

Czas trwania: ok. 2,5 h

Wrocławskie ZOO jest najstarsze w Polsce - działa od 1865 roku. Obecnie obszar 33 hektarów zamieszkuje ponad 10 500 zwierząt z 1132 gatunków. Na terenie ZOO znajduje się 12 pawilonów tematycznych. Najnowszy z nich (2014) - Afrykarium – znalazł się na liście 7 cudów świata zoologicznego. Obejmuje on podwodny tunel o długości 18 m, 19 basenów i zbiorników przedstawiających m.in. rafę koralową Morza Czerwonego, Głębiny Kanału Mozambickiego z rybami pelagicznymi, Wybrzeże Szkieletów w Namibii oraz dorzecze Kongo.

<http://www.zoo.wroclaw.pl/>

Hydropolis – centrum wiedzy o wodzie

Czas trwania: ok. 2,5 h (przejazd do Hydropolis koleją linową „Polinka”, a w przypadku złej pogody - autokarem). **Hydropolis** to jedyne w Polsce centrum wiedzy o wodzie. Wystawa mieszcząca się w ponad stuletnich zbiornikach na wodę zajmuje 4 000 m² i obejmuje tematykę głębin oceanów, człowieka i wody, historii inżynierii wodnej i morskich zdobywców. Przez całość prowadzi ponad półkilometrowy strumień pod przezroczystą podłogą. Znajduje się tam m. in., odtworzony w skali 1:1 model batyskafu „Trieste”, w którym w 1960 r. osiągnięto najniższy położony punkt powierzchni Ziemi - dno Rowu Mariańskiego (10 tysięcy metrów głębokości).

<http://www.hydropolis.pl/>

Narodowe Forum Muzyki

Czas trwania: ok. 1,5 h

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego zostało otwarte w 2014 r. Składają się na nie przede wszystkim 4 nowoczesne sale koncertowe, ale stanowi ono też ciekawą przestrzeń wystawienniczą ze względu na swoją oryginalną architekturę. W ramach zwiedzania uczestnicy będą mieli dostęp do wszystkich sal koncertowych, będą mieli szansę poznać ciekawostki związane z projektem i jego historią, tajniki nowatorskich rozwiązań akustycznych oraz inspiracje architektów przy projektowaniu gmachu.

<http://www.nfm.wroclaw.pl/>

Kolejkowo

Czas trwania: ok. 1,5 h – 2h (polecana w szczególności dla rodziców z dziećmi)

Kolejkowo to największa makietka kolejowa w Polsce. Mieści się na terenie jednego z najstarszych dworców kolejowych we Wrocławiu - Dworca Świebodzkiego. Na wystawie można zobaczyć makietę obiektów z całego regionu Dolnego Śląska, a w szczególności z Wrocławia. Swoje miejsce znalazły tam: późnoklasycystyczny Dworzec Świebodzki, kamienice wrocławskiego rynku, obserwatorium meteorologiczne na Śnieżce, Karkonoskie Tajemnice w Karpaczu czy schronisko Szwajcarka w Sudetach Zachodnich.

<http://www.wroclaw.kolejkowo.pl/>

<https://youtu.be/0iEzrZHD47I>

Muzeum Historyczne Pałac Królewski

Czas trwania: ok. 2 h

Muzeum Historyczne Pałac Królewski był od 1750 siedzibą władców Prus. Po I wojnie światowej został przystosowany do celów muzealnych. Obecnie prezentowana jest tam wystawa „1000 lat Wrocławia”. Można zobaczyć np. słynny skarb z Bremy (obecnie najlepsza w Europie kolekcja śląskiego złotnictwa), obrazy Lukasa Cranacha, tzw. Śląski Graal, dzieła sztuki z dawnych far miejskich, relikwiarze ze skarbca katedralnego, wyroby rzemiosła artystycznego, kolekcję plakatów, sztandarów oraz wystawę na temat historii wrocławskich teatrów. Wielką atrakcją stanowią także drobiazgowo zrekonstruowane komnaty królewskie.

<http://www.muzeum.miejskie.wroclaw.pl/>

Centrum Historii Zajezdnia – „Wrocław 1945-2016”

Czas trwania: ok. 2 h

Centrum Historii Zajezdnia zostało otwarte w 2016 r. w historycznej zajezdni MPK przy ul Grabiszyńskiej – miejsca strajków w sierpniu 1980 r. Na wystawie „Wrocław 1945-2016” znajdują się multimedialne ekspozycje, przedstawiające historię przesiedlenia ludności z Kresów, okresu stalinowskiego (poprzez audycje Radia Wolna Europa), Pomarańczowej Alternatywy oraz wrocławskiej Solidarności. Na wystawie można zobaczyć ok. 500 przedmiotów ze zbiorów wrocławian, m. in. szufladę Tadeusza Różewicza z jego osobistymi rzeczami.

<http://www.zajezdnia.org/>

Panorama Raławicka i Stare Miasto

Czas trwania: ok. 2,5 h

Panorama Raławicka to jeden z niewielu zachowanych na świecie przykładów panoramy malarskiej.

Obraz namalowany został w latach 1893-1894 przez zespół malarzy pod kierunkiem Jan Styki i Wojciecha Kossaka, a przedstawia bitwę pod Raławicami (1794). Malowidło ma rozmiar (15 x 114) m i wystawione jest w specjalnie do tego celu zbudowanej rotundzie, która w 1991 roku została wpisana do rejestru zabytków.

<http://www.panoramaclawicka.pl/>

Ostrów Tumski to najstarsza część Wrocławia. W X wieku założono w tym miejscu gród na Ostrowie Tumskim stanowiący siedzibę pierwszych Piastów, który dał początek miastu. Obecnie jest to wspaniały zespół architektury sakralnej na skalę europejską z gotycką **katedrą Św. Jana Chrzciciela** i późnoromańskim **kościółem Św. Idziego** – najstarszą w całości zachowaną budowlą w mieście (XIII w.).

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/ostrow-tumski>

Wrocławski Rynek został wytyczony już w pierwszej połowie XIII wieku i jest jednym z największych rynków staromiejskich w Europie (3,8 ha). W centralnej jego części znajduje się **Ratusz** z zabytkowym zegarem z połowy XIV wieku, a wokół m. in. 60 odnowionych gotyckich kamienic. W rynku znajduje się też **pomnik Aleksandra Fredry**, **fontanna** oraz kopia zabytkowego **pręgierza** z 1492 roku.

W południowo-zachodniej jego części mieści się **Plac Solny** z Małą Iglicą i targiem kwiatowym.

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/rynek-wroclaw>

Muzeum Narodowe i Ostrów Tumski

Czas trwania: ok. 3 h

Muzeum Narodowe. Zbiory Muzeum Narodowego we Wrocławiu (prawie 200 tysięcy eksponatów) obejmują głównie malarstwo i rzeźbę z regionu Śląska (XII – XIX wiek) oraz sztuka polską XVII-XIX w. z obrazami Aleksandra Gierymskiego, Artura Grottgera, Jacka Malczewskiego, Jana Matejki, Józefa Chełmońskiego oraz Stanisława Wyspiańskiego.

<http://www.mnwr.art.pl/>

Ostrów Tumski to najstarsza część Wrocławia. W X wieku założono w tym miejscu gród na Ostrowie

Tumskim stanowiący siedzibę pierwszych Piastów, który dał początek miastu. Obecnie jest to wspaniały zespół architektury sakralnej na skalę europejską z gotycką **katedrą Św. Jana Chrzciciela** i późnoromańskim **kościółem Św. Idziego** – najstarszą w całości zachowaną budowlą w mieście (XIII w.).

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/ostrow-tumski>

Okolice Hali Stulecia: Pawilon Czterech Kopuł i Ogród Japoński

Czas trwania: ok. 3 h

Pawilon Czterech Kopuł to budynek wystawienniczy powstały w latach 1912-1913 na potrzeby Wystawy Światowej z okazji setnej rocznicy bitwy pod Lipskiem (1813) podobnie jak znajdująca się obok **Hala Stulecia** (oba budynki są na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO), **Ogród Japoński** z 78 gatunkami roślin azjatyckich oraz **Pergola**. W 2016 roku otwarto w pawilonie Muzeum Sztuki Współczesnej. W jego zbiorach znajdują się prace m. in. Magdaleny Abakanowicz, Władysława Hasióra, Tadeusza Kantora, Katarzyny Kozyry oraz Jana Lebensteina.

<http://pawilonczterechkopul.pl/pl/>

<http://halastulecia.pl/>

<http://www.ogrod-japonski.wroclaw.pl/>

Rejs po Odrze i zwiedzanie Starego Miasta

Czas trwania: ok. 2,5-3 h (spotkanie z przewodnikiem w miejscu zbiórki)

Rejs rozpocznie się z przystani przy Bulwarze Politechniki Wrocławskiej, a zakończy na Ostrowie Tumskim (ok. 1 h 15 min) skąd rozpocznie się piesza wycieczka z przewodnikiem po Starym Mieście. Z pokładu statku wycieczkowego zobaczyć można: ZOO, Most Zwierzyniecki, Most Grunwaldzki, Muzeum Narodowe, Zatokę Gondoli oraz bulwary spacerowe nad Odrą.

Ostrów Tumski to najstarsza część Wrocławia. W X wieku założono w tym miejscu gród na Ostrowie Tumskim stanowiący siedzibę pierwszych Piastów, który dał początek miastu. Obecnie jest to wspaniały zespół architektury sakralnej na skalę europejską z gotycką **katedrą Św. Jana Chrzciciela** i późnoromańskim **kościółem Św. Idziego** – najstarszą w całości zachowaną budowlą w mieście (XIII w.).

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/ostrow-tumski>

Wrocławski Rynek został wytyczony już w pierwszej połowie XIII wieku i jest jednym z największych rynków staromiejskich w Europie (3,8 ha). W centralnej jego części znajduje się **Ratusz** z zabytkowym zegarem z połowy XIV wieku, a wokół m. in. 60 odnowionych gotyckich kamienic. W rynku znajduje się też **pomnik Aleksandra Fredry**, **fontanna** oraz kopia zabytkowego **pręgierza** z 1492 roku.

W południowo-zachodniej części rynku mieści się **Plac Solny** z Małą Iglicą i targiem kwiatowym.

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/rynek-wroclaw>

Ossolineum – Wrocław Europejską Stolicą Kultury

Czas trwania: ok. 2,5 h

Zakład Narodowy im. Ossolińskich to narodowa instytucja biblioteczno-muzealna utworzona w 1817 roku przez Józefa Maksymiliana hr. Ossolińskiego. Zbiory Ossolineum obejmują obecnie ok. 1 800 000 jednostek, w tym czasopisma, rękopisy (np. „Pana Tadeusza”), stare druki, ryciny, obrazy, medale, monety, pieczęcie, plakaty, zbiory mikrofilmowe oraz archiwa Jana Nowaka-Jeziorańskiego czy Władysława Bartoszewskiego. Po zwiedzeniu wystawy „1817-2017. Jubileusz 200-lecia Ossolineum” będzie miała miejsce piesza wycieczka tematyczna z przewodnikiem „Wrocław Europejską Stolicą Kultury 2016”, podczas której uczestnicy zapoznają się z wrocławskimi artystami, instytucjami kultury oraz śladami popkultury w przestrzeni miejskiej.

<https://ossolineum.pl/>

Trasa wycieczki: Rynek Główny, Przejście Żelaźnicze, Instytut Grotowskiego, Przejście Garncarskie, Domek Miedziorytnika, kościół św. Elżbiety, Teatr Współczesny i Krzesło Kantora, Jatki, ul. Kuźnicza, Uniwersytet Wrocławski, Plac Nowy Targ, Teatr Lalek, Opera Wrocławska, Plac Wolności przy Narodowym Forum Muzyki.

Piesza wycieczka tematyczna - Festung Breslau

Czas trwania: ok. 2,5 h

Piesza wycieczka tematyczna z przewodnikiem dotycząca 80-dniowego oblężenia Wrocławia

pod koniec II Wojny Światowej, które zakończyło się 4 dni po kapitulacji Berlina w maju 1945 roku. Wrocław był jednym z ostatnich niemieckich miast broniących się przed ofensywą Armii Czerwonej. W wyniku bitwy o Wrocław ponad 70% zabudowy miasta została zniszczona. Podczas wycieczki uczestnicy zapoznają się z faktami historycznymi dotyczącymi obrony miasta i przekształcenia go w Festung Breslau, jak również losów mieszkańców Wrocławia po kapitulacji. Podczas spaceru po Wrocławiu będzie można zobaczyć nieliczne zabudowania, które nie uległy zniszczeniu w czasie oblężenia oraz fragmenty fortyfikacji i dawnych murów miejskich broniących dostępu do miasta. Trasa wycieczki: Rynek Główny, Plac Solny, ul. Ofiar Oświęcimskich, ul. Świdnicka, DH Kameleon, kościół św. Marii Magdaleny, BWA - przedwojenny pałac Hatzfeldów, siedziba Karla Hanke, brama Oławska, Wzgórze Partyzantów, Most Grunwaldzki.

Piesza wycieczka tematyczna - Stare Miasto

Czas trwania: ok. 2,5 h

Piesza wycieczka z przewodnikiem po Starym Mieście we Wrocławiu. Na trasie spaceru znajdują się między innymi: Rynek z Ratuszem, Uniwersytet Wrocławski, Most Piaskowy, Ostrów Tumski oraz Wyspa Katedralna.

Wrocławski Rynek został wytyczony już w pierwszej połowie XIII wieku i jest jednym z największych rynków staromiejskich w Europie (3,8 ha). W centralnej jego części znajduje się **Ratusz** z zabytkowym zegarem z połowy XIV wieku, a wokół m. in. 60 odnowionych gotyckich kamienic. W rynku znajduje się też **pomnik Aleksandra Fredry**, **fontanna** oraz kopia zabytkowego **pręgierza** z 1492 roku.

W południowo-zachodniej części rynku mieści się **Plac Solny** z Małą Iglicą i targiem kwiatowym.

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/rynek-wroclaw>

Ostrów Tumski to najstarsza część Wrocławia. W X wieku założono w tym miejscu gród na Ostrowie Tumskim stanowiący siedzibę pierwszych Piastów, który dał początek miastu. Obecnie jest to wspaniały zespół architektury sakralnej na skalę europejską z gotycką **katedrą Św. Jana Chrzciciela** i późnoromańskim **kościółem Św. Idziego** – najstarszą w całości zachowaną budowlą w mieście (XIII w.).

<http://visitwroclaw.eu/miejsce/ostrow-tumski>

Piesza wycieczka tematyczna - Śladami Wrocławskich Noblistów

Czas trwania: ok. 2,5 h

Piesza wycieczka tematyczna z przewodnikiem przybliżająca sylwetki laureatów Nagrody Nobla związanych z Wrocławiem, m. in. Maxa Borna, Erwina Schrödingera czy Fritza Habera. Podczas spaceru po mieście zobaczyć będzie można miejsca z nimi związane oraz poznać historię ich życia oraz odkryć, dzięki którym zostali wyróżnieni przez Komitet Noblowski. Z Wrocławiem związanych jest aż dziesięciu laureatów tej prestiżowej nagrody, w tym dwóch w dziedzinie literatury, po trzech z fizyki i chemii oraz po jednym z medycyny i ekonomii.

Trasa wycieczki: Ratusz, Plac Wolności, Synagoga, Biblioteka i budynek główny Uniwersytetu Wrocławskiego, kościół św. Elżbiety.

Piesza wycieczka tematyczna - Wrocław Miastem Czterech Kultur

Czas trwania: ok. 2,5 h

W **Dzielnicy Czterech Świątyń** znajdują się zabytki architektury sakralnej czterech wyznań: rzymskokatolicki kościół Św. Antoniego, synagoga po Białym Bocianem, ewangelicko-augsburski kościół Opatrzności Bożej oraz Cerkiew Katedralna Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy. W 2005 roku dzielnica została wpisana do rejestru zabytków i uznana za pomnik historii. Przy wejściu do dzielnicy znajduje się rzeźba - **Kryształowa Planeta** - przedstawiająca dziewczynę w sukni inspirowanej kulą ziemską, symbolizującą jedność świata pomimo różnic religijnych i kulturowych.
<http://visitwroclaw.eu/dzielnica-czterech-wyznan-albo-wzajemnego-szacunku>